

STRATEGIA

2023-2030

SISÄLTÖ

- 1 LiikEn tarina
- 2 Visio, missio ja arvot
- 3 Toiminnan tarkoitus ja tavoitteet
- 4 Toiminta ja Agenda2030 tavoitteet
- 5 Toiminnan muutuskartoitus
- 6 Muut periaatteet
- 7 Strategiset tavoitteet 2023-2026
- 8 Swot-analyysi
- 9 Riskienhallinta
- 10 Eettiset periaatteet
- 11 Viestintä- ja vaikuttavuussuunnitelma
- 12 Hiilineutraaliussuunnitelma

LIIKEN TARINA

Vumilia Mohamedi

Inspiroiva ja urauurtava LiiKe

Liikunnan Kehitysyhteistyö LiiKe on ensimmäinen ja ainoa suomalainen liikuntaa päivälíneenään käyttävä kehitysyhteistyöjärjestö. Järjestö on toteuttanut liikunnallisia kehitysyhteistyöhankkeita jo vuodesta 2001.

Kaikki sai alkunsa toiminnanjohtaja **Ari Koivun** halusta jatkaa suomalaisten liikuntajärjestöjen vuonna 1987 aloittamaa Sports for All -hanketta Tansanian Mtwarassa ja ideasta lisätä koulunkäynnin mielekkyyttä liikunnan avulla. Menneen 20 vuoden aikana LiiKe on toteuttanut useita onnistuneita hankkeita. Niissä on tuettu peruskoulutusta, vahvistettu liikunnan ja terveyskasvatuksen opettajainkoulutusta, kunnostettu ja parannettu liikunta-fasiliteetteja ja avattu koulutus- ja työllisyysmahdollisuuksia heikommassa asemassa oleville väestöryhmille. Edelleen tänä päivänä **LiiKen tavoitteena on olla inspiroiva ja urauurtava liikunta- ja kehitysyhteistyöjärjestö, jonka visiona on edistää kestävää, hyvinvoivaa ja tasa-arvoisempaa maailmaa liikunnan ja terveyskasvatuksen keinoin.**

LiiKen kohderyhmänä ovat kohdemaidensa heikoimassa asemassa olevat ihmisryhmät. Tuhannet lapset, nuoret, naiset ja tytöt sekä vammaiset henkilöt ovat saaneet tukea ja resursseja koulutukseen ja hyvinvointiin. Heitä ovat esimerkiksi nuoret naiset nimeltään **Vumilia** ja **Najma**, jotka ovat olleet mukana LiiKen "**Malkia**" -videolla sekä sukupuolten tasa-arvoa edistävässä hankkeessa *Empowered Girls Speak Out (EGSO)*. Heidän unelmansa on rohkaista ja vaikuttaa muiden nuorten asenteisiin ja edistää perheidensä ja yhteisön hyvinvointia oman kouluttautumisensa kautta.

Tyttöjen ja muiden heikommassa asemassa olevien ryhmien toimijuutta ja mahdollisuuksia heikentävät sortoa aiheuttavat asenteet ja rakenteet. Erityisesti syrjäseuduilla tyttöjen kouluttautuminen nähdään monesti vähemmän kannattavana kuin poikien. Tämä johtuu konservatiivisista asenteista liittyen sukupuolten tasa-arvoon. Laaja-alainen köyhyys ja resurssien puute ajaa perheet tilanteisiin, joissa tyttöjen teiniavioliittojen solmiminen on perheen kannalta kannattavampaa kuin opiskelu. Tämän lisäksi perusopetusta vaivaa globaali oppimisen kriisi, eli koulutuksen laatu ei ole riittävä. **Oppimisen kriisistä kärsivät erityisesti tytöt. Tämä näkyy siinä, että LiiKen kohdealueella Tansanian Mtwarassa vain 9 prosenttia yhdeksässä yläkoulussa aloittaneista tytöistä valmistuivat vuonna 2015. EGSO -hankkeen aikana vuosina 2017-20 valmistuneiden lukumäärä kipusi huimaan 51,3 prosenttiin, kun kohderyhmien koulunkäyntiä tuettiin liikunnan avulla.**

Vastatakseen kohderyhmien elämään vaikuttaviin haasteisiin, LiiKen toiminnan missiona on vahvistaa heikoimassa asemassa olevien ryhmien asemaa, hyvinvointia ja koulutusta liikunnan keinoin sekä edistää laadukasta liikunnan ja terveyskasvatuksen opetusta kehitysyhteistyön kohdemaissamme.

Työmme pääpaino sijoittuu kehittyviin maihin, mutta globaalit kehitysongelmat eivät ilmene vain kehittyvissä maissa. Se, miten ajattelemme ja toimimme länsimaissa, vaikuttaa kestäväen kehityksen toteutumiseen globaalisti. Tämän vuoksi **LiiKe tekee myös globaalikasvatusta liikunta-alalla Suomessa. Sen ytimessä on kestäväen kehityksen edistäminen.**

Najma Hassan Sadick & her mother

VISIO, MISSIO JA ARVOT

VISIOMME

Kestävän, hyvinvoivan ja tasa-arvoisemman maailman edistäminen liikunnan ja terveystieteiden keinoin.

MISSIOMME

Vahvistamme heikoimmassa asemassa olevien ryhmien asemaa, hyvinvointia ja koulutusta liikunnan keinoin sekä edistämme laadukasta liikunnan ja terveystieteiden opetusta kehittyvissä maissa. Koulutamme ja sitoutamme liikunta-alan ammattilaisia kestävän kehityksen edistämiseen Suomessa ja kehitysyhteistyön kohteissa.

ARVOMME

YSTÄVÄLLISYYS

AVOIMUUS

TASA-ARVO

HYVINVOINTI

YMPÄRISTÖMYÖNTEISYYS

Ystävällisyys - Liikunnassa on voimaa muuttaa maailmaa paremmaksi! Liikunta ja urheilu ovat luonteeltaan toimiva väylä pohtia oikeaa ja väärää, itsekkyyttä, sääntöjen noudattamista ja toisten kunnioittamista. Ystävällisyys itseä, toisia ja globaalia maailmaa kohtaan on arvo, jota vaalimme ja edistämme.

Avoimuus - Toimintamme perustuu avoimelle tiedon jakamiselle ja hyvään hallintoon. Sen mukaisesti toimintaamme ohjaa avoimuus, demokratia, läpinäkyvyys, osallisuus, kestävä kehitys, sopeutuminen, tasa-arvo ja joustavuus.

Tasa-arvo - Teemme työtä tasa-arvoisemman maailman eteen liikunnan ja terveystieteiden keinoin. Luomme avoimia, turvallisia ja terveyttä edistäviä tiloja ja toimintoja, joissa kaikki ihmiset voivat tuntea yhteenkuuluvuutta, olla tasa-arvoisia ja vapaita ilmaisemaan itseään.

Hyvinvointi - Teemme työtä hyvinvoivan maailman eteen liikunnan ja terveystieteiden keinoin. Pyrimme toiminnallamme luomaan kestävästä hyvinvointia, joka kattaa yksilön, sosiaalisen ja ympäristön hyvinvoinnin.

Ympäristömyönteisyys - Teemme työtä kestävämmän maailman eteen liikunnan ja terveystieteiden keinoin. Yksilöt tai yhteiskunnat eivät voi hyvin jos luonnonympäristömme ei voi hyvin. Teemme töitä ilmastomuutoksen hillitsemiseksi toimimalla itse ilmastokestävästi ja kouluttamalla ja vaatimalla sitä myös sidosryhmiltämme.

TOIMINNAN TARKOITUS JA TAVOITTEET

Liikunta on jokaisen ihmisoikeus. Kaikilla etnisyyteen, uskontoon, vammaan, ulkonäköön tai sukupuoleen katsomatta tulee olla yhtäläiset mahdollisuudet liikunnan harrastamiseen. Sen lisäksi, että liikunta on ihmisoikeus, se on myös loistava väline kestävän kehityksen ja muiden ihmisoikeuksien eteenpäin viemiseen ja vahvistamiseen.

Liikunta on mukana kaikissa Liiken kehitysyhteistyöhankkeissa niin ihmisoikeudellisena itseisarvona kuin kehityksen välineenä. Liike onkin ainoa suomalainen liikuntaa päivälleenään käyttävä kehitysyhteistyöjärjestö. Liiken tärkein pelikenttä on koulutus. Kaikki toimintamme linkittyy siihen niin kehitysyhteistyön kohdemaissa kuin globaalikasvatuksen toiminnoissa Suomessa.

Viime vuosikymmenenä perusopetuksen aloittavien lasten osuus on ollut globaalisti jopa 90 %, mutta siitä huolimatta maailma on oppimisen kriisissä. Se tarkoittaa sitä, että moni koulua käyvä lapsi ei saa laadukasta koulutusta eikä opi riittävästi. Vuonna 2022 World Bankin toteuttaman tutkimuksen mukaan koulua käyvistä kymmenvuotiaista lapsista noin 70 % ei ymmärtänyt lukemaansa yksinkertaista tekstiä. Saharan eteläpuoleisessa Afrikassa - missä Liike toimii, tilanne on pahin oppimisköyhyyden ollessa huimat 89 %. Erityisesti oppimisen kriisistä kärsivät tytöt sekä vähemmistöt kuten vammaiset henkilöt, jotka harvemmin pääsevät edes valmistumaan peruskoulusta. Oppimisen kriisiä vastaan taisteleminen on globaali haaste, sillä keskinäisriippuvaisessa maailmassa oppimisen vaikutukset ovat myös globaalit. Suomen hyvinvointi ja turvallisuus kytkeytyvät monin tavoin kansainvälisen kestävän kehityksen toteutumiseen. Koulutuksella on vaikutuksia yksilöiden ja yhteiskuntien tuottavuuteen, tuloihin ja hyvinvointiin sekä maiden sosiaaliseen vakauteen, rauhaan ja turvaan.

Laadukkaan opetuksen kehittämisen lisäksi yksi merkitsevä keino globaalien oppimiskriisin ratkaisemiseen on parantaa oppilaiden psykososiaalista terveyttä ja hyvinvointia. Kouluympäristön tulee olla turvallinen ja kannustava tila ja paikka, jossa lapset voivat kokea iloa, onnistumisia ja yhteenkuuluvuutta.

Liiken panos oppimisen kriisin ratkaisemiseksi on kehittää laadukasta liikunnan opetusta ja lisätä liikunnan avulla oppilaiden terveyttä ja hyvinvointia. Liikunta on osa laadukasta koulutusta ja yhdistävä tekijä koko elämänmittaiselle oppimiselle. Monet tutkimukset ovat todistaneet liikunnan vaikuttavan myönteisesti oppimiseen ja tiedolliseen toimintaan, kuten muistiin ja toiminnanohjaukseen, ja sitä kautta myös koulumenestykseen. Liikunta tukee lapsen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista kasvua ja kehitystä sekä edistää terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Myöhemmissä elämänvaiheissa liikunnalla on tärkeä rooli elämänmittaisen oppimisen tukena. Liikunta vaikuttaa positiivisesti stressin- ja elämänhallintaan, henkiseen tasapainoon, keskittymiskykyyn, mielihyvään sekä onnistumisen kokemukseen. Liikunta on kansainvälinen kieli, jota ymmärtävät kaikki ja liikunnan ilo ylittää kulttuuri- ja kielimuurit. Liikunta rakentaa siltoja ja keskinäistä ymmärrystä yli yhteiskunnallisten ja etnisten kuilujen. Näin ollen **liikunta on myös toimiva tapa vahvistaa sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta yhteiskunnallisesti ja globaalisti. Kestävä, hyvinvoiva ja tasa-arvoisempi maailma on Liiken visio ja tämä on toimintamme tavoite.**

Kaikki Liiken toteuttamat hankkeet Tansaniassa osoittavat, kuinka liikunta tuo lapset kouluun, nostaa peruskoulun läpikäyneiden lukumäärää sekä johtaa parempiin oppimistuloksiin. Lisäksi liikunta voimaannuttaa ja kasvattaa tyttöjä vahvoiksi, itsenäisiksi sekä omat oikeutensa tiedostaviksi naisiksi. Sen kautta saadaan sitoutettua myös pojat mukaan tasa-arvokasvatukseen. Lisäksi mahdollistamme ohjattuun liikuntaan osallistumisen yhteiskunnallisten asenteiden ja sosioekonomisen aseman takia heikommassa asemassa oleville ihmisille. Heitä ovat erityisesti tytöt ja naiset sekä vammaiset henkilöt. Tämän teemme kansainvälisen *"Liikuntaa kaikille"* (Sports for all) -mission mukaisesti.

Oppimisen kriisin lisäksi toimimme myös ilmastokriisiä vastaan. Ilmastonmuutos on suurin terveyttä ja hyvinvointia uhkaava globaali haaste. Tuomme tietoa kestävästä kehityksestä liikunta-alan ammattilaisille Suomessa, ja kannustamme heitä ratkaisemaan globaaleja ja lokaaleja kehityskysymyksiä liikunnan keinoin. Lisäämme kestävän kehityksen tietoutta ja toimia sen edistämiseksi myös kohderyhmiemme keskuudessa kehittyvissä maissa.

LiiKen toiminnan tavoitteena on:

1 KOULUNKÄYNNIN TUKEMINEN LIKUNNAN KEINAIN

LiiKe tukee lasten ja nuorten koulunkäyntiä vahvistamalla heidän fyysistä ja henkistä terveyttään liikunnan ja terveystieteiden keinoin. Liikunta osana koulupäiviä edesauttaa turvallisen, innostavan ja oppimista tukevan kouluympäristön luomista. LiiKe järjestää peruskouluissa liikunnallista iltapäivätoimintaa. Siellä keskustellaan terveyteen liittyvistä teemoista, kuten elämänhallintataidoista, seksuaali- lisääntymisterveydestä sekä ihmisoikeuksiin liittyvistä teemoista, kuten sukupuolten tasa-arvosta ja omista oikeuksista. Toiminnot vahvistavat kohderyhmien psykososiaalista hyvinvointia. Tämä skaalautuu myös muissa oppiaineissa menestymiseen. Liikunta innostaa ja motivoi lapsia opiskeluun. Aktiiviset välitunnit, iltapäiväkerhot ja liikuntatunnit auttavat lapsia keskittymään suurissa luokkaryhmissä oppituntien aikana. LiiKe sitouttaa yhteisöä mukaan toimintaan lisäämällä vanhempien ja muiden yhteisössä merkittävien pidettyjen henkilöiden ymmärrystä erityisesti tyttöjen koulutuksen merkityksestä ja vammaisten oikeuksista.

Meneillään olevat hankkeet:

Empowered Girls Speak Out I (Mtwara 2017-2020)

Empowered Girls Speak Out II (Mtwara 2021-2024)

Boys Empowerment Through Sport (Lindi 2021-2024)

Toteutetut hankkeet:

Education Through Sports -hankkeet Lindin, Mtwaran ja Singidan lääneissä (2001-2016)

Moms & Daughters -liikuntahanke Mtwarassa (2010-14)

LiiKe järjestää jalkapallovalmennusta 10-12 vuotiaille lapsille toiminta-alueensa eri osissa. FC Vito -joukkueiden pelaajat valitaan vuosittain kylänsä köyhimmistä perheistä, ja perustettava joukkue on joka toinen vuosi tyttöjen ja joka toinen vuosi poikien. Joukkueharjoittelu tukee koulunkäyntiä, mutta lisäksi pelaajien koulunkäyntiä tuetaan rahallisesti. Jokaisella pelaajalla on oma kummi, joiden tuella kustannetaan lasten koulumaksut ja muut tarpeelliset välineet sekä riittävän terveellinen ravinto opintojen ja pelien jatkumiseksi. Pelaajakummien kuukausittaiset lahjoitukset sekä yrityssponsorit mahdollistavat peruskoulun suorittamisen loppuun, mahdollisen jatkokoulutautumisen sekä jalkapallon pelaamisen osana joukkuetta. Näin myös sosioekonomisesti heikommassa asemassa olevien perheiden lapsilla on mahdollisuus koulutautua ja saada myöhemmin riittävä toimeentulo, joka parantaa usein myös koko perheen ja yhteisön hyvinvointia.

Meneillään olevat hankkeet: *FC Vito -joukkueet Mtwara, Lindi, Singida (2000-)*

2 LAADUKAS LIKUNNAN- JA TERVEYSKASVATUKSEN OPETUS

Kehittyvissä maissa liikuntaa pidetään jossain määrin toisarvoisena tai jopa turhana oppiaineena verrattuna esimerkiksi matematiikkaan ja äidinkieleen. Erityisesti Tansanian maaseuduilla ja syrjäisemmillä alueilla oppimisen kriisi on kärjistynyt ja niissä on usein huutava pula pätevästä opettajista kaikissa oppiaineissa. Lisäksi oppilaita on myös kohtuuttoman suuri määrä yhtä opettajaa kohden.

LiiKe tekee yhteistyötä kohdemaidensa Opetus-, Urheilu- ja Sisäasiainministeriöiden, opettajankoulutuslaitosten sekä Opettajien Ammattiliittojen kanssa laadukkaasti liikunnan opetuksen kehittämiseksi ja pätevien opettajien määrän lisäämiseksi. LiiKe tekee myös vaikuttamistyötä, jotta liikunnan arvostus ja toteutuminen kohdemaiden kansallisissa opintosuunnitelmissa toteutuisi paremmin. Yhdessä suomalaisten liikunta-alan ammattilaisten kanssa LiiKe kouluttaa opettajia, opettajaopiskelijoita sekä muita vaikuttajia liikunnan merkityksen ymmärtämiseksi ja vahvistamiseksi.

Laadukkaan liikunnan opetuksen lisäksi LiiKe panostaa laadukkaan vammaisliikunnan kehittämiseen ja opetukseen. LiiKen kumppanijärjestöjen työntekijät tekevät ruohonjuuritason työtä paikallisissa kyläkouluissa ja niiden ympäristössä järjestämällä koulutusseminaareja sekä liikuntapäiviä ja –kerhoja. LiiKe kunnostaa, lisää ja lahjoittaa liikuntafasilitteettaja, kuten kenttiä ja välineitä. Näin laadukas liikunnan opettaminen on mahdollista. LiiKe kehittää myös digitaalisten ratkaisujen käyttöönottoa laadukkaan liikunnan ja terveystieteiden opetuksen edistämiseksi.

Meneillään tai alkamassa olevat hankkeet:

Liikunnan opetuksen kehittäminen 56 yläkoulussa ja lukiossa Tansaniassa (2023-2026)

Liikunnan opetuksen kehittäminen 14 OKL:ssä Zimbabwessa (2023-2026)

Amer Sports Day - liikuntapäivä kymmenissä ala- ja yläkouluissa sekä stadioneilla (2009-)

Liikuntaystävä hanke - suomalaiset lajiliitot tukevat omaa kummikouluansa Tansaniassa Mtwaran ja Lindin lääneissä laadukkaan liikunnan opetuksen järjestämiseksi (2003-)

Toteutetut hankkeet:

Education Through Sports -hankkeet (2001-2016)

Liikunnan ja terveystieteiden opetuksen kehittäminen 12 opettajienkoulutuslaitoksessa Tansaniassa (2009-2011 ja 2012-2014)

Liikunnan maisteriohjelman kehittäminen ja kandiohjelman vahvistaminen Dar es Salaamin yliopistossa yhdessä Jyväskylän yliopiston kanssa (2014-2017)

Liikunnan opetuksen aloittaminen 60 tansanialaisessa yläkoulussa (2012-13)

3 KESTÄVÄ, HYVINVOIVA JA TASA-ARVOISEMPI GLOBAALI MAAILMA

LiiKen hankkeissa painotetaan liikuntaa vahvana osallistavana voimana. Liikunta ei yksinään ole ratkaisu kaikkeen, vaan kohderyhmiä on tuettava monella muullakin tavalla. Liikunnassa on kuitenkin potentiaalia voimaannuttaa niin yksilöä kuin koko yhteiskuntaakin. Sen osallistavan ja sitouttavan luonteen takia liikunta avaa väylän suuremmille yhteiskunnallisille ja globaaleille positiivisille muutoksille ja kestävä kehityksen edistämiseksi. Sen kautta voidaan rakentaa luottamusta ja ryhmäkuuluvuutta, jolloin myös tabuista ja muista herkistä aiheista puhuminen mahdollistuu. Hankalienkin asioiden käsittely on välttämätöntä tasa-arvon vahvistamiseksi.

Siinä missä LiiKen toiminnot edistävät koulutusta, edistävät ne myös sukupuolten tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, inklusiivisuutta, ilmastokestävyyttä ja yleistä sitoutumista YK:n Agenda2030 kestävä kehityksen tavoitteisiin. Sen vuoksi hankkeissa ei vain harrasteta liikuntaa, vaan niissä lisätään myös tietoutta ja avataan keskustelua laajemmin tasa-arvoon, terveyteen, hyvinvointiin ja ympäristöön liittyvistä teemoista. Tämän lisäksi tyttöjä koulutetaan vertaisryhmiensä johtajiksi (*Peer leaders*) näyttämään esimerkkiä ja kannustamaan muita vertaisiaan.

LiiKen toiminnot ovat ihmisoikeusperustaisia. Toiminnassa tulee vahvistaa kohderyhmän kykyä tunnistaa, vaatia ja toteuttaa omia oikeuksiaan sekä viranomaisten kykyä kunnioittaa, edistää ja suojella ihmisoikeuksia ja turvata niiden toteutuminen. Tähän kuuluvat mm. naisten, lasten ja vammaisten henkilöiden oikeudet. Lisäksi ihmisoikeusperustainen lähestymistapa tarkoittaa sitä, että toiminnassa tulee analysoida epätasa-arvon perimmäisiä syitä, syrjiviä käytäntöjä sekä vallan epätasaista jakautumista. Näin toimet pureutuvat todellisiin epäkohtiin ja valtasuhteisiin, jotka ovat tasa-arvon toteutumisen esteenä.

LiiKen hankkeet sitouttavat muutokseen koko yhteisöä. Paikallisen yhteisön tasa-arvolle haitalliset vanhat tavat ja kulttuuri - kuten erilaiset initiaatorit, ohjataan tyttömyönteisempään suuntaan asennekasvatuksella, koulutuksella sekä kokoustamalla perheiden ja kylien merkityksellisten henkilöiden kanssa. Alueilla, joissa koulun keskeyttäneiden tyttöjen määrä on suurin, järjestetään liikunnallisia ja informatiivisia tapahtumia sukupuolten tasa-arvosta ja tyttöjen oikeuksista. Poikia koulutetaan ja osallistetaan mukaan sukupuolten tasa-arvotyön edistämiseen.

Vammaisten henkilöiden asemaa vahvistetaan seuraamalla ja tukemalla heidän inklusiivista opiskelua ja liikunnan harrastamista. Lisäksi virkamiehiä ohjeistetaan, kuinka kehittää kouluympäristöjä saavutettavammaksi ja esteettömämmäksi. Tyttöjen, naisten ja vammaisten henkilöiden sekä muiden heikommassa olevien ryhmien asemaa edistetään avaamalla heille koulutus - ja työskentelymahdollisuuksia.

LiiKe toteuttaa liikunnallista globaalikasvatusta Suomessa. Sen tavoitteena on lisätä yleistä sitoutumista ja tietoutta Suomen kehityspoliittisista tavoitteista ja YK:n Agenda2030 Kestävän Kehityksen tavoitteista. Kohderyhmänä globaalikasvatuksessa ovat liikunta-alan ammattilaiset ja oppilaitokset. LiiKe nostaa kohderyhmän tietoutta liikunnan käytöstä kehitysyhteistyön ja kestävän kehityksen välineenä. Koulutuksissa pureudutaan myös siihen, kuinka edistää kestävästä kehitystä niin yksityishenkilönä, alan ammattilaisena kuin osana liikunta-alan yhteisöjä. Lisäksi LiiKe järjestää seminaareja ja muita tapahtumia kestävästä kehityksestä ja liikunnasta (esim. YK:n Liikunnan, Rauhan ja Kehityksen päivä 6.4.). Kestävän kehityksen koulutus on mukana myös laadukkaasti liikunnan opetuksen kehittämisessä kehitysyhteistyön kohteissa.

LiiKen toiminnot eivät olisi mahdollista toteuttaa ilman toimivaa yhteistyötä merkityksellisten sidosryhmien ja verkostojen kanssa. Yhteistyötä tekemällä vaikutamme laajemmin ja tehokkaammin ja luomme pysyvämpiä kehitystuloksia. LiiKe kannustaa saman arvopohjan jakavia järjestöjä, yrityksiä ja tutkimus- ja koulutuslaitoksia avoimeen ja innostuneeseen yhteistyöhön kanssamme.

Meneillään olevat hankkeet:

Empowered Girls Speak Out I ja II (2017-2024)

Boys Empowerment Through Sport (2021-2024)

Kestävästi Liikkeelle! verkkokurssi ja työpajat (2021-2022)

Live, Learn, Support -keskus eli liikunta- ja koulutuskeskus vammaisille Tansaniassa (2020-)

Liikunnan, Kehityksen ja Rauhan päivän tapahtumat (IDSDP) 6.4. (2014-)

Menneet hankkeet:

Moms & Daughters -hankkeet (2010-2014)

Kestävästi Liikkeelle! Frame, Voice, Report -hanke (2019-2020)

Liikunnallista globaalikasvatusta urheiluopistoissa (2011-2018)

TOIMINTA

JA AGENDA2030 -TAVOITTEET

YK:n Kestävän Kehityksen toimintaohjelma (Agenda2030) pyrkii tukemaan kehitystä ja kasvua siten, että maapallomme säilyy myös tuleville sukupolville. Toimintaohjelman slogan kuuluu *"Leave no one behind!"*, ja siinä huomioidaan maapallon kantokyvyn vaikutukset ihmisen hyvinvointiin ja talouskasvuun vaikuttavina tekijöinä. Sosiaalinen, taloudellinen ja ympäristöllinen kestävyys kulkevat käsi kädessä.

Agenda2030-ohjelma sisältää 17 kestävän kehityksen tavoitetta. LiikEn kaikki toiminnot pyrkivät edistämään kestävää kehitystä ja vaikuttamaan Agenda2030 tavoitteiden eteenpäin viemiseen. Olemme sitoutuneet *"Leave no one behind"* (kukaan ei jäisi kehityksestä jälkeen) -periaatteeseen.

Vaikutamme toimintoillamme positiivisesti suoraan seuraaviin Agenda2030 tavoitteisiin:

terveyttä ja hyvinvointia (nro.3), laadukasta koulutusta (nro. 4), sukupuolten tasa-arvo (nro. 5), ilmastotekoja (nro.13), kumppanuus ja yhteistyö (nro. 17).

Edistämme tavoitetta 3. *"Taata terveellinen elämä ja hyvinvointi kaiken ikäisille"* yleisellä tasolla parantamalla kohderyhmiemme terveyttä ja hyvinvointia liikunnan ja terveystieteiden keinoin.

Toimintomme ovat kytköksissä tavoitteen 3. alatavoitteeseen:

3.7 "Taata vuoteen 2030 mennessä kaikille pääsy seksuaali- ja lisääntymisterveyden hoitopalvelujen, kuten perhesuunnittelun, tiedottamisen ja koulutuksen piiriin sekä varmistaa lisääntymisterveyden ottaminen mukaan kansallisiin strategioihin ja ohjelmiin." sukupuolten tasa-arvoon liittyvissä hankkeissamme, joissa nuoria koulutetaan myös seksuaali- ja lisääntymisterveydestä sekä perhesuunnittelusta.

Edistämme tavoitetta 4. *"Taata kaikille avoin, tasa-arvoinen ja laadukas koulutus sekä elinikäiset oppimismahdollisuudet"* yleisellä tasolla tukemalla koulunkäyntiä liikunnan keinoin ja parantamalla liikunnan opetuksen laatua. Lisäksi avaamme koulutusmahdollisuuksia heikoimmassa asemassa oleville ihmisryhmille ja koulutamme Suomessa liikunta-alan ammattilaisia kestävästä kehityksestä.

Toimintomme ovat läheisessä kytköksessä tavoitteen 4. alatavoitteisiin:

4.1 "Varmistaa vuoteen 2030 mennessä, että kaikki saavat päätökseen ilmaisen, tasa-arvoisen ja laadukkaan perus- ja keskiasteen koulutuksen, joka johtaa olennaisiin ja tehokkaisiin oppimistuloksiin."

4.5 "Poistaa vuoteen 2030 mennessä sukupuolten eriarvoisuus koulutuksessa ja varmistaa heikossa asemassa oleville, kuten vammaisille, alkuperäiskansoille ja huono-osaisille lapsille, yhtäläinen mahdollisuus kaiken tasoiseen koulutukseen ja ammatilliseen valmennukseen."

4.7 "Varmistaa vuoteen 2030 mennessä, että kaikki oppijat saavat kestävä kehityksen edistämiseen tarvittavat tiedot ja taidot esimerkiksi kestävä kehitystä ja kestäviä elämäntapoja, ihmisoikeuksia, sukupuolten tasa-arvoa, rauhan ja väkivallattomuuden kulttuurin edistämistä, maailmankansalaisuutta, kulttuurien monimuotoisuuden sekä kulttuurin osuutta kestävässä kehityksessä arvostavan koulutuksen kautta."

4.a "Rakentaa ja uudistaa lapset, vammaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon huomioon ottavia koululaitoksia sekä tarjota turvallisia, väkivallattomia, osallistavia ja tehokkaita oppimisympäristöjä kaikille."

4.c "Lisätä vuoteen 2030 mennessä merkittävästi pätevien opettajien tarjontaa kehitysmaissa, erityisesti vähiten kehittyneissä maissa ja pienissä kehittyvissä saarivaltioissa, esimerkiksi kansainvälisen opettajankoulutusta koskevan yhteistyön avulla."

Edistämme tavoitetta 5. "Saavuttaa sukupuolten välinen tasa-arvo sekä vahvistaa naisten ja tyttöjen oikeuksia ja mahdollisuuksia" yleisellä tasolla tyttöjen voimaantumiseen pyrkivissä hankkeissamme ja sitouttamalla ja kouluttamalla sukupuolten tasa-arvosta myös poikia ja koko yhteisöä.

Toimintomme ovat läheisesti kytköksissä tavoitteen 5. alatavoitteisiin:

5.1 "Lopettaa kaikenlainen naysiin ja tyttöihin kohdistuva syrjintä kaikkialla."

5.3 "Lopettaa kaikki haitalliset käytännöt, kuten lapsi- ja pakkoavioliitot sekä naisten sukupuolielinten silpominen."

5.5 "Taata naisille täysivaltainen ja tehokas osallistuminen sekä yhtäläiset johtamismahdollisuudet kaikilla päätöksenteon tasoilla politiikassa, taloudessa ja julkisessa elämässä."

Edistämme tavoitetta 13. "Toimia kiireellisesti ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia vastaan" yleisellä tasolla toimimalla itse ilmastokestävästi, kouluttamalla sidosryhmiämme kestävän kehityksen teemoista ja ilmastotoimista sekä vaadimme toimia verkostoltamme niiden edistämiseksi.

Toimintomme ovat kytköksissä tavoitteen 13. alatavoitteeseen:

13.3 "Parantaa ilmastonmuutoksen hidastamiseen, sopeutumiseen, vaikutusten lievittämiseen ja ennakkovaroituksiin liittyvää koulutusta, tietämyksen lisäämistä sekä kansalaisten ja instituutioiden valmiuksia."

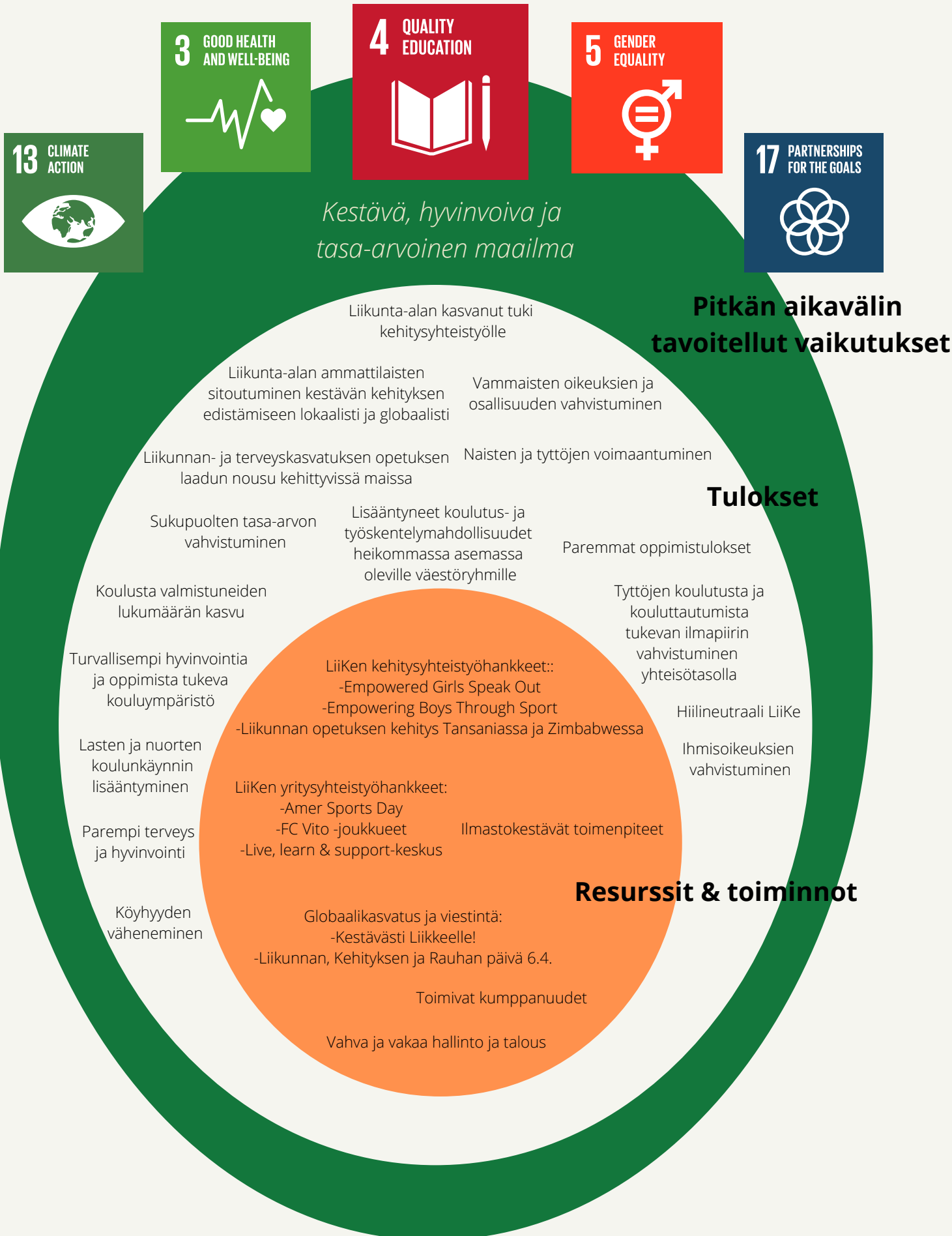
Edistämme tavoitetta 17. "Tukea vahvemmin kestävän kehityksen toimeenpanoa ja globaalia kumppanuutta" yleisellä tasolla toimimalla globaalisti niin eteläisellä kuin pohjoisella pallonpuoliskolla, yhdessä kansainvälisten kumppaniemme kanssa.

Toimintomme ovat kytköksissä tavoitteen 17. alatavoitteisiin:

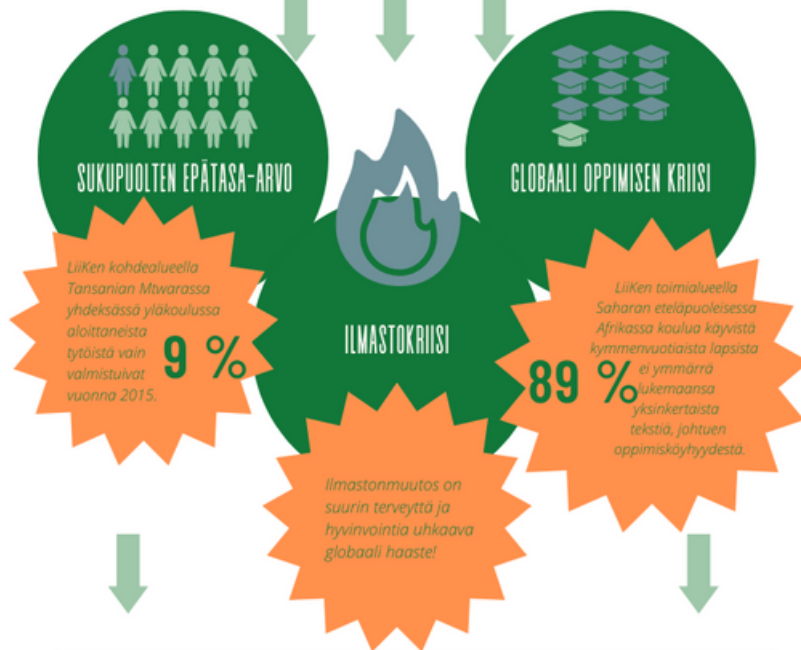
7.16 "Tehostaa kestävän kehityksen globaalia kumppanuutta ja täydentää sitä useiden sidosryhmien kumppanuuksilla, jotka jalkauttavat ja jakavat tietoja, asiantuntemusta, teknologiaa ja rahoitusresursseja kestävän kehityksen tavoitteiden tueksi kaikissa maissa, erityisesti kehitysmaissa."

17.17 "Kannustaa ja edistää tehokkaita julkisia, julkisen ja yksityisen sektorin sekä kansalaisyhteiskunnan välisiä kumppanuuksia niiden oman asiantuntemuksen ja resursointistrategioiden pohjalta."

TOIMINNAN MUUTOSKARTOITUS

GLOBAALIT KEHITYSHAASTEET JOIHIN PYRIMME VAIKUTTAMAAN

TOIMENPITEET JA TAVOITTEET

- 1 KOULUNKÄYNNIN TUKEMINEN LIIKUNNAN KEINAIN**

Liike tukee lasten ja nuorten koulunkäyntiä vahvistamalla heidän fyysistä ja henkistä terveyttään liikunnan ja terveyskasvatuksen keinoin.

Liikunta osana koulupäiviä edesauttaa turvallisen, innostavan ja oppimista tukevan kouluympäristön luomista.
- 2 LAADUKAS LIIKUNNAN- JA TERVEYSKASVATUKSEN OPETUS**

Liike tekee yhteistyötä kohdemaidensa Opetus-, Urheilu- ja Sisaasiainministeriöiden, opettajankoulutuslaitosten sekä Opettajien Ammattiliittojen kanssa laadukkaan liikunnan opetuksen kehittämiseksi ja pätevien opettajien määrän lisäämiseksi.

Liike tekee myös vaikuttamistyötä, jotta liikunnan arvostus ja toteutuminen kohdemaiden kansallisissa opintosuunnitelmissa toteutuisi paremmin.
- 3 KESTÄVÄ, HYVINVOIVA JA TASA-ARVOISEMPI GLOBAALI MAAILMA**

Liiken toiminnot ovat ihmisoikeusperustaisia. Toiminnassa vahvistetaan kohderyhmien kykyä tunnistaa, vaatia ja toteuttaa omia oikeuksiaan sekä viranomaisten kykyä kunnioittaa, edistää ja suojella ihmisoikeuksia ja turvata niiden toteutuminen.

Hankkeissa ei vain harrasteta liikuntaa, vaan niissä lisätään myös tietoutta ja avataan keskustelua laajemmin tasa-arvoon, terveyteen, hyvinvointiin ja ympäristöön liittyvistä teemoista.

TULOKSET

Agenda2030 ohjelman ja "Leave no one behind"- periaatteen lisäksi toimintaamme ohjaavat seuraavat tavoitteet ja sitoumukset:

LiiKen toimintaa ohjaa Suomen kehityspolitiikka, sen päätavoitteet ja painopistealueet. Suomen Ulkoministeriö on LiiKen toiminnan suurin rahoittaja.

Kehitysyhteistyön kansainvälisesti sovittuna päämääränä on köyhyyden poistaminen sekä eriarvoisuuden vähentäminen. Keskeisenä lähtökohtana Suomen kehitysyhteistyölle on tukea kehittyviä maita saavuttamaan kestävä kehityksen tavoitteet. Toiminnan lähtökohtana on aina kehittyvien maiden oman toimintakyvyn ja kantokyvyn vahvistaminen. Maiden omistajuus, tarpeet ja kansalliset suunnitelmat ovat keskeisessä asemassa, joiden pohjalta hankkeita ja niiden toteutusmuotoja suunnitellaan. LiiKen kumppaneina kohdemaissa toimivat vakaat ja ammattimaiset paikalliset kumppanijärjestöt, joiden kanssa hankkeita suunnitellaan ja implementoidaan. **LiiKen kumppaneina toimivat tansanialainen *Sports Development Aid - SDA* sekä zimbabwelainen *Sports Leaders' Institute of Zimbabwe - SLIZ* sekä kyseisten maiden *Opettajien Ammattiliitot ja eri ministeriöt.***

LiiKen toiminnan tavoitteita kohdemaissa ohjaavat myös Ulkoministeriön laatimat maastrategiat ja kehitysyhteistyön maaohjelmat.

Suomen kehityspolitiikan päätavoitealueet ovat:

- **Naisten ja tyttöjen oikeudet**
- **Koulutus**
- Kestävä talous ja ihmisarvoinen työ
- Rauhanomaiset, demokraattiset yhteiskunnat
- Ilmastonmuutos, luonnon monimuotoisuuden sekä luonnonvarojen kestävä hallinta ja käyttö

LiiKen toiminnot kohdistuvat kahdelle ensimmäiselle päätavoitealueelle (lihavoituna).

Lisäksi toimintaa ohjaa Suomen kehityspolitiikan neljä läpileikkaavaa tavoitetta, jotka on otettava huomioon kaikissa toiminnoissa läpileikkaavina teemoina. Näitä ovat:

- **Sukupuolten tasa-arvo**
- **Yhdenvertaisuus (vammainen asema)**
- **Ilmastokestävä ja vähäpäästöinen kehitys**
- **Ympäristön suojelu painottaen luonnon monimuotoisuuden turvaamista**

Suomen kehityspolitiikka on ihmisoikeusperustaista, jonka toimeenpanoon LiiKe on sitoutunut ja toteuttaa sitä kaikissa kehitysyhteistyöhankkeissaan.

Lisäksi LiiKe on sitoutunut "Do no harm"- periaatteeseen. Sen tavoitteena on varmistaa, ettei kehitysyhteistyöllä tahallisesti tai tahattomasti aiheuteta haittaa. Toiminnot eivät saa heikentää ihmisoikeuksia tai vaikeuttaa ilmastollisesti ja ympäristöllisesti kestävä kehitystä. Lisäksi toiminnassa tulee varmistaa, että kaikilla ihmisillä on mahdollisuus osallistua päätöksentekoon heitä koskevissa asioissa.

LiiKe pyrkii edistämään Pariisin ilmastopimuksen toteutumista. Sopimuksen tavoitteena on pitää maapallon keskilämpötilan nousu selvästi alle kahdessa asteessa suhteessa esiteolliseen aikaan ja pyrkiä toimiin, joilla lämpeneminen saataisiin rajattua alle 1,5 asteen. Vahvistaaksemme ilmastotoimiin sitoutumista, olemme osa YK:n "Sports for Climate Action" -verkostoa. Olemme siis sitoutuneet puolittamaan kasvihuonepäästöimme vuoteen 2030 mennessä ja ajamaan toimintamme täysin hiilineutraaliksi vuoteen 2040 mennessä. Hiilineutraaliussuunnitelma löytyy tämän asiakirjan lopusta.

Toiminnallemme on määritelty eettiset periaatteet (löytyy asiakirjan lopusta), joiden noudattamiseen kaikki LiiKessä toimivat henkilöt ovat sitoutuneet.

STRATEGISET TAVOITTEET

2023-2026

Inspiroiva ja uraauurtava liikunnan kehitysyhteistyöjärjestö

Valmistellaan järjestö hakuehdot täyttäväksi UM:n kumppanuusjärjestöksi

- Hyvä hallinnollinen ja taloushallinnollinen kapasiteetti
- Riittävät henkilöstöresurssit
- Vahva riskienhallinta
- Tasapainoissa oleva talous
- Toimintaa tukeva riittävä varainhankinta
- Kattavat laatujärjestelmät (tulosohjaus, raportointi, monitorointi ja arviointijärjestelmät)
- Viestintä- ja vaikuttavuus suunnitelma
- Kehitysyhteistyön toimeenpanoa koskeva suunnitelma (kehitysyhteistyöohjelma)
- Strateginen johtaminen ja hallinto kohti visiota
- Strateginen toiminnanarviointi vuosittain

Tutkimukseen pohjautuva vaikuttava kehitysyhteistyö

- Yhteistyö yliopistojen ja muiden oppilaitosten kanssa Suomessa ja kohdemaissa
- Avoimuuteen ja luottamukseen perustuva yhteistyö kumppanijärjestöjen kanssa
- Kansainvälisten globaaleihin kehityskysymyksiin liittyvien tutkimusten, raporttien ja tavoitteiden seuraaminen ja hyödyntäminen
- Ennakoiva reagointi muuttuvaan maailmaan --> työllemme merkityksellisten keskusteluiden seuraaminen ja osallistuminen, alan kehityksen ja kulkusuuntien seuranta ja mukautuminen

- Kiinnostava ja informatiivinen someviestintä
- Johdonmukaisuus ja algoritmien hyödyntäminen
- Vahvempi profiloituminen liikunnan kehitysyhteistyön erityisasiantuntijana (blogikirjoitukset, ajankohtaisiin aiheisiin tarttuminen ja vaikuttaminen)
- Vaikuttava globaalikasvatustyö
- Liikunnan, Kehityksen ja Rauhan päivän tapahtuma 6.4.

Vahva ja kestävä talous

- Hankemuotoinen julkinen rahoitus (väh. 4 UM:n rahoittamaa hanketta)
- Muita hankerahoituksia, kuten EU-rahaa
- Laajennetaan yksityissektorin lahjoituksia, vuositasoittain vähintään 60 000 €

Toimivat verkostot ja kumppanuudet

- Yhteistyön vahvistaminen merkityksellisten sidosryhmien kanssa
- Asiantuntijaverkoston hyödyntäminen ja sitouttaminen toimintaan
- Vapaaehtoisten aktiivinen sitoutuminen ja substanssiosaamisen hyödyntäminen projekteissa hankkeiden tavoitteiden mukaisesti

Vaikuttava ja selkeä viestintä

TOIMINNAN SWOT-ANALYYSI

SISÄISET TEKIJÄT

VAHVUUDET

- Selkeä profiloituminen ainoana vastaavana "liikunta ja kehitys" toimijana Suomessa.
- Käytössä laadukasta materiaalia ja digiosaaminen hyvää.
- Osaava ja luotettava kumppani kohdemaassa ja hyvä poliittinen yhteys päättäjiin.
- Vahvat verkostot Suomessa, joita voi hyödyntää näkyvyydessä (julkisuushenkilöt) kuin ammatillisessa tuessa (asiantuntijat).
- Hyvä yhteishenki ja työtä tehdään koko sydämellä.
- Selkeä ja merkittävä visio.
- Uskottavaa ja laadukasta toimintaa koti- ja kohdemaassa.
- Pitkäaikainen kokemus ja toiminta.
- Toiminnanjohtaja organisaation "kasvot"

HEIKKOUEDET

- Niukat resurssit (henkilöstö, talous ja aika).
- Oma varainhankinta heikkoa.
- Viestintä ei ole strategista ja tuloksellista.
- Paljon toimintaa, joka johtaa fokusoinnin heikkenemiseen.
- Strateginen johtaminen kohti asetettuja päämääriä ja toiminnan priorisointi tavoitteisiin heijastaen uupuu.
- Organisaatio on vahvasti henkilökäyttöön.
- Toiminnan laajentaminen haastavaa resurssivajeiden takia.
- Työnjako ja vastuuhenkilöitä ei olla määritelty tai nimetty, joka johtaa koordinaatiohukkaan.
- Henkilöstön potentiaalin ja vahvuuksien hyödyntäminen "oikeissa paikoissa ja tehtävissä" on osittain käyttämättä.
- Henkilöstön vaihtuvuus -> toimenkuvat ovat hyvin spesifejä, mikä haastaa sopivan henkilöstön löytymistä.
- Verkostoa ei olla hyödynnetty riittävästi (esim. lajiliitot ja julkisuudenhenkilöt).

ULKOISET TEKIJÄT

UHAT

- Mikä on kehitysyhteistyön tulevaisuus?
- Muuttuvat globaalit valtasuhteet (Kiinan vaikutuksen kasvu).
- Ilmastonmuutoksen vaikutukset liikunnan harrastamiseen ja ihmisten elinympäristöihin.
- Poliittiset uhat kohdemaissa.
- Toiminta riippuvaista ulkopuolisesta rahasta --> Mitä tapahtuu jos rahoitusta ei ole?
- Resurssit uuden kohdemaan hankkeessa (Zimbabwe).
- Kohdemaiden oma liikunta- ja opetuspolitiikka.
- Kaiken kallistuminen, inflaatio, lennot, varusteet, rahan arvon muutokset.

MAHDOLLISUUDET

- Vapaaehtoisten työllistäminen kenttätyöskentelyn jälkeen.
- Suunnitelmallinen LiikEn profiilin ja tunnettuuden nostaminen ainoana suomalaisena "liikunta ja kehitys"-järjestönä.
- Tuottelias varainhankinta ja viestintä.
- Ohjelmatukeen pääseminen (UM:n kumppanuusjärjestö).
- Vaikuttavien kumppanuuksien lisääminen (yritysyhteistyö, tutkimus- ja koulutuslaitokset, lajiliitot yms.)
- Liikunta-alan vahvempi sitouttaminen ja aktivoiminen.
- Toiminnan skaalaaminen, projektien & toimintatapojen mallintaminen edelleen.
- Hallituksen vahva osaaminen ja hallittu ajankäyttö.
- Kohdemaiden toiminnan riippumattomuus LiikEstä.

TOIMENPITEET

VAHVUUKSIEN VAHVISTAMINEN JA HYÖDYNTÄMINEN

- Varainhankinnan ja viestinnän tehostaminen ja "markkinaraon" hyödyntäminen ja täyttäminen paremmin.
- Täyden hyödyn irtiottaminen Liiken olemassa olevista materiaalista, hyödyntäminen vahvemmin viestinnässä. Materiaalin levittäminen ja mainosten hyödyntäminen sosiaalisessa mediassa.
- Kumppanijärjestön koulutuksen ylläpitäminen ja vertaisoppimisen tehostaminen. Ammatillisen identiteetin vahvistaminen ja tilan antaminen. Viestintä ja vaikuttaminen poliittisiin päättäjiin.
- Verkostojen vahvempi hyödyntäminen ja henkilökunnan vahvempi panos varainhankinnassa.
- Toimistopalaverit rutiiniksi, henkilöstöjohtaminen ja sisäinen tiedottaminen vahvemmaksi.
- Strateginen johtaminen vision saavuttamiseksi.
- Toiminnan laadun varmistaminen ja kehittäminen ohjelmatukeen pääsemiseksi.
- Liiken toiminnan jatkuvuuden takaaminen Liiken kapasiteetin vahvistamisen kautta (varainhankinta / viestintä / ohjelmatuki).

HEIKKOUKSIEN KORJAAMINEN JA LIEVENTÄMINEN

- Toimenkuvien selkeyttäminen ja karsiminen. Lisää henkilöstöresursseja, piilotettujen potentiaalien ja vahvuuksien parempi hyödyntäminen.
- Henkilöstöressurssien kohdentaminen varainhankintaan.
- Tehdään viestintä- ja vaikuttavuussuunnitelma ja toteutetaan sitä strategisesti. Nimetään viestinnän vastuuhenkilö.
- Strategisen johtamisen vahvistaminen (hankkeet, talous, henkilöstö), toimenkuvien selkeämpi määrittely ja vastuualueiden määrittely.
- Organisaatio edellä tapahtuva viestintä
- Selvitetään talouden uudelleen järjestelyn mahdollisuudet ja sitä kautta varainhankinnan vahvistaminen ja henkilöstöressurssien lisääminen. / Vahva perehdytys ja työnohjaus / Rekryssä määritellyt osaamisprofiilit
- Osaamisprofiilien selvittäminen ja työnkuvien määrittely ja työtehtävien strateginen jakaminen, täydennyskoulutus tehtävien hoitamisessa.

ULKOISIIN UHKIIN VARAUTUMINEN

- Tiedotuksen vahvistaminen onnistumisista ja viestinnän strategisena tavoitteena ihmisten sitouttaminen kehitysyhteistyön tukemiseen asenteellisesti ja LiiKen tukeminen rahallisesti.
- Ihmisoikeusperustainen vaikuttamistyö kohdemaan viranomaisiin.
- LiiKen toiminta hiilineutraaliksi ja muuttuvaan ilmastoon sopeutuminen huomioidaan toiminnan suunnittelussa ja käytännön työssä.
- Oman varainhankinnan tehostaminen ja kumppanijärjestön kapasiteetin vahvistaminen ja tukeminen.
- Keskitytään kapasiteetin vahvistamiseen ja työnohjaukseen kaikissa uusissa hankkeissa.
- Vältetään suuria investointiriskejä maissa, joissa tukea ei valtiotasolla ole.
- Inflaatio ja hintojen nousu ennakoitaan budjettien suunnitteluissa.

MAHDOLLISUUKSIEN HYÖDYNTÄMINEN

- Kestävän kehityksen verkkokurssin opiskelu ja strategiaan perehtyminen pakollisena kaikille vapaaehtoisille ja muille LiiKessä toimiville.
- Vapaaehtoisten "jälkihuolto" (itsearviointi ja ohjaaminen vapaaehtoistehtäviin Suomessa).
- Strateginen viestintä ja varainhankinnan tehostus.
- Valmistellaan järjestö hakukriteerit täyttäväksi Ulkoministeriön kumppanuusjärjestöksi.
- Kumppanuuksien hyödyntäminen ja vahvempi strateginen viestintä.
- Skaalataan toimintaa uusiin kohdemaihin. Hyödynnetään hyviä toimintamalleja ja projekteja, mutta mukautetaan kohdemaiden tarpeisiin.

TOIMINNAN ETTISET PERIAATTEET

- 1. Kaikille LiiKen toimintaan osallistuville taataan ihmisarvon, ihmisoikeuksien, kulttuurin, uskonnon ja aatteen kunnioitus vapaana kaikista syrjinnän muodoista. LiiKen toiminnan tulee olla vapaa kaikesta syrjinnästä.**
- 2. Yhteiskunnan ja yhteisöjen syrjimät ihmiset ovat LiiKen toiminnan keskiössä. LiiKen toiminta tarttuu köyhyyden, epäoikeudenmukaisuuden ja syrjinnän syihin. Se pyrkii muuttamaan vallitsevia syrjiviä asenteita ja rakenteita.**
- 3. Aate, uskonto, poliittinen kanta tai niiden muuttaminen ei saa ehdollistaa LiiKen toimintaan osallistumista. LiiKe ei levitä aatteita, uskontoa tai poliittista kantaa.**
- 4. LiiKe tukee rauhanomaista dialogia ja toimii rauhan ja kumppanuuden edistämiseksi yhteisöissä. Työssä luodaan ja toteutetaan keinoja, joilla edistetään kaikkien tasavertaista osallistumista.**
- 5. Hyvä hallinto edistää kestävästä kehitystä. Korruptio ja siihen liittyvä huono hallinto vahvistavat kehityksen epätasa-arvoista jakautumista ja vievät siten pohjaa ihmisoikeuksien toteutumiselta. Korruption ehkäisy ja epäilyihin puuttaminen ovat tietoista toimintaa LiiKen toiminnan ja tulosten edistämiseksi.**
- 6. LiiKen toiminta perustuu nollatoleranssille seksuaalisen hyväksikäytön ja väkivallan sekä seksuaalisen häirinnän suhteen, kuten myös syrjinnän ja vallan väärinkäytön suhteen.**

Eettisten periaatteiden toteutumista käytännössä pyritään takaamaan seuraavin keinoin:

- Kaikki LiiKessä ja sen kumppanijärjestöissä toimivat ovat tutustuneet eettisiin periaatteisiin ja ovat sitoutuneita niiden noudattamiseen.
- LiiKen sisällä ja sen kumppanijärjestöjen keskuudessa (ulottuen myös kohderyhmiin) toteutetaan vuosittain yhdenvertaisuuskysely, jolla voidaan selvittää kuinka periaatteet tosiasiallisesti toteutuvat ja jonka pohjalta puututaan mahdollisiin epäkohtiin.
- Kaikkia LiiKen ja sen kumppanijärjestöjen kanssa toimivia ohjeistetaan ilmoittamaan epäasiallisesta käytöksestä tai epäilyistä muista väärinkäytöksistä suoraan omalle esimiehelle (järjestöjen toiminnanjohtajat), jotka ovat velvoitettuja viemään asiaa eteenpäin.
- Eettisten periaatteiden rikkominen johtaa tapauksen selvittelyyn. Rikkomuksen vakavuudesta riippuen rangaistuksena on vähintään varoitus tai toiminnasta/työsuhteesta erottaminen. Lain velvoittaessa asia viedään eteenpäin viranomaiselle.

LiiKen viestinnän keskiössä on vastuullisuus. Viesteillämme pyrimme sitouttamaan ihmisiä toimimaan sosiaalisesti ja ekologisesti vastuullisemmin liikunnan kentällä. Nostamme esiin vastuullisuuskysymyksiä liittyen liikuntaan ja urheiluun. Viestimme omista toiminnoistamme ja niiden tuloksista ja vaikuttavuudesta. Kasvatuksellisen ja koulutuksellisen ulottuvuuden lisäksi viestintä on varainkeruun väline, jonka kautta sitoutamme kohderyhmää tukemaan toimintaamme. Viestinnän kohderyhmänä ovat kaikki liikunta-alan toimijat.

LiiKen viestintä tapahtuu pääasiassa LiiKen sosiaalisen median kanavilla. Lisäksi LiiKe viestii omien verkkosivujen kautta ja julkaisee blogikirjoituksia sekä kuukausittaisia uutiskirjeitä. Tämän lisäksi toteutamme viestinnällisiä hankkeita, joita ovat viestintä- ja globaalikasvatustoiminnot (VGK) ja Liikunnan, Rauhan ja Kehityksen päivän tapahtuma(t).

Digitaalisen viestinnän missiona on tuottaa kiinnostavaa ja informatiivista sisältöä LiiKen eri sosiaalisen median kanaville. Viestinnän tavoitteena on profiloitua vahvemmin liikunnan kehitysyhteistyön erityisasiantuntijana ja sitouttaa kohderyhmää tukemaan LiiKen toimintaa ja edistämään kestävästä kehityksestä. Someviestinnän kautta ohjaamme myös kohdeyleisöä verkkosivujemme blogiteksteihin, globaalikasvatust materiaaleihin ja uutiskirjeemme tilaajiksi. LiiKe seuraa tarkasti mitä urheilun ja liikunnan kentällä tapahtuu globaalisti ja tiedottaa sekä ottaa kantaa ajankohtaisiin aiheisiin ja ilmiöihin.

LiiKe toimii ja viestii kolmella eri sosiaalisen median kanavalla: Facebook, Instagram & Twitter. Sosiaalisen median viestinnän kulmakivinä ovat johdonmukaisuus sekä säännöllinen julkaisu-rytmi. Tavoitteena on luoda visuaalisesti yhtenevät tilit, joissa käytetään LiiKen brändivärejä. Pyritään hyödyntämään sosiaalisen median algoritmeja, joiden kautta julkaisut voivat saavuttaa suuremman yleisön. Säännöllisyys ja systemaattisuus palvelee algoritmeja: julkaistaan joka päivä, mutta korkeintaan yksi julkaisu per päivä.

Eri sosiaalisen median kanavien tehtävät:

- **Instagram:** kerrotaan LiiKen tarinaa kuvien ja tekstien kautta. Käytetään oman kuvapankin kuvia. Vahva linkitys LiiKen työhön ja työtä koskeviin ilmiöihin, tiedotetaan kentällä tapahtuvista asioista. Kerrotaan onnistumisista, mutta otetaan myös kantaa haasteisiin. Kenttämatoikoilta matkalla olija pitää "matkapäiväkirjaa" Instagram stories-osiossa. Tarinat tallennetaan kohokohtiin.
- **Facebook:** jaetaan linkkejä kiinnostaviin ja ajankohtaisiin artikkeleihin, jaetaan Instagramin postauksia.
- **Twitter:** otetaan kantaa ajankohtaisiin aiheisiin ja ilmiöihin sekä osallistutaan yhteiskunnalliseen keskusteluun, joka linkittyy liikuntaan ja urheiluun ja kestävään kehitykseen.

LiiKen vaikuttavuutta lisää globaalikasvatustyö. LiiKen globaalikasvatustavoitteet perustuu Agenda2030 tavoitteen 4.7 toteuttamiseen, jonka mukaisesti jokaisen tulisi saada riittävät tiedot ja taidot kestävästä kehityksestä ja ihmisoikeuksien edistämiseksi. LiiKen kohderyhmänä ovat liikunta-alan toimijat, joiden tietotaitoa kestävästä kehityksestä ja aktiivisesta kansalaistoimijuudesta edistämme tuomalla teemoja esiin liikunnan kautta ja liikuntaan ja urheiluun linkitetynä. LiiKe on luonut kestävästä kehityksestä liikuntatarjoitteita, joiden kautta kestävästä kehityksestä tavoitteita on mahdollista käsitellä liikunnallisesti ja kehollisuutta hyödyntäen. Globaalikasvatustavoitteena on Kestävästi Liikkeelle! - Kuinka toimeenpanna Agenda2030 tavoitteet toteen liikunta-alalla? - verkkokurssi, joka on vapaasti opiskeltavissa LiiKen nettisivuilta. Verkkokurssin ja liikuntatarjoitteiden avulla LiiKe kouluttaa liikunta-alan ammattilaisia huomiomaan paremmin kestävästä kehityksestä tavoitteiden toteutumisen ja vastuullisuuden edistämisen. Samalla koulutus antaa ammattilaisille työkaluja viedä viestiä eteenpäin omille sidosryhmilleen.

LiiKe järjestää vuosittain Liikunnan, Kehityksen ja Rauhan päivän tapahtuman 6.4. (*International Day of Sport for Development and Peace, IDSDP*). Se on YK:n ja Kansainvälisen Olympiakomitean (KOK) lanseeraama päivä, jonka tarkoituksena on nostaa urheilun ja liikunnan merkitystä ihmisoikeuksien ja kestävästä kehityksestä edistämiseksi. Tapahtuman järjestämisen strategisena tavoitteena on sitouttaa liikunta-alaa vahvemmin pohtimaan ja toteuttamaan liikunnan käyttöä ja hyödyntämistä kestävästä kehityksestä edistämiseksi globaalisti ja sitoutumaan ihmisoikeusperustaiseen lähestymistapaan.

LIIKEN HIILINEUTRAALIUSSUUNNITELMA

LiiKe on sitoutunut hiilineutraaliustavoitteissaan toteuttamaan YK:n "Sports for Climate Action" verkoston globaaleja tavoitteita liikunta-alan organisaatioille. Sen mukaisesti olemme sitoutuneet puolittamaan nykyiset päästömme vuoteen 2030 ja saavuttamaan hiilineutraaliuden viimeistään vuoteen 2040 mennessä.

Aloitteen viisi periaatetta ovat:

- Systemaattinen toiminta ympäristövastuun edistämiseksi
- Ilmastovaikutusten vähentäminen
- Ilmastoteoista kouluttaminen
- Kestävän ja vastuullisen kuluttamisen edistäminen
- Ilmastovastuusta viestiminen.

Nämä periaatteet integroituvat osaksi toimenpiteitä, joilla Liiken toiminnan päästöt puolitetaan vuoteen 2030 ja ajetaan nolnaan 2040.

Lähtötaso 2022:

LiiKen hiilijalanjälki vuodessa on 18946 kg CO₂ekv. Suurimmat päästöt tulevat matkustamisesta, jonka osuus muodostaa jopa 80 % Liiken hiilijalanjäljestä (ks. taulukko 1. ja infograffit 1 ja 2.) Seuraavaksi eniten päästöjä tulee hankinnoista, jotka muodostuvat lähtökohtaisesti elektroniikka- ja materiaalihankinnoista Liiken hankkeisiin.

LiiKen hankkeiden aiheuttamat päästöt Tansaniassa ovat seuraavat:

- Lindin hiilijalanjälki vuodessa 14160 kg CO₂ekv (Empowering Boys Through Sport / FC Vito-toiminta)
- Mtwara 20150 kg CO₂ekv (Empowered Girls Speak Out, Live, Learn & Support-center)

Myös kohdemaiden toiminnassa suurin päästölähde on matkustaminen. Lindissä matkustamisen hiilijalanjälki on 11300 ja Mtwarassa 18370. Seuraavaksi suurin päästölähde ovat hankinnat.

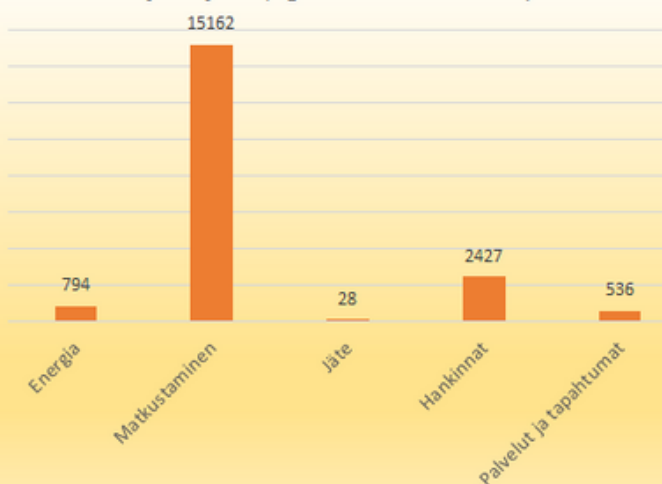
Vuoden 2023 laskennoissa hankkeiden päästöissä tulee ottaa huomioon myös uusien hankkeiden päästöt Tansaniassa ja Zimbabwea, joka tulevat nostamaan Liiken hiilijalanjälkeä. Uusien toimintojen starttauksessa huomioidaan hiilineutraaliustavoitteet, jotta toiminta on alusta asti kestävä.

LiiKen hiilijalanjäljen laskenta on toteutettu Helsingin Yliopiston toteuttamalla Hiilifiksu-laskurilla järjestöille (blogs.helsinki.fi/hiilifiksu/laskuri/). Tansanian hankkeiden hiilijalanjälki on laskettu Carbon Footprint Ltd toteuttamalla hiilijalanjälkilaskurilla (Carbon Calculator, <https://www.carbonfootprint.com/calculator.aspx>).

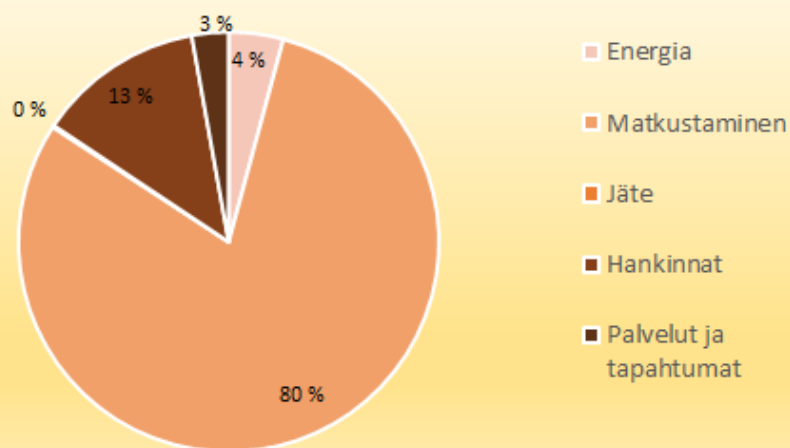
Taulukko 1.		
Päästöluokat	Hiilijalanjälki (kg CO ₂ ekv. vuodessa)	%
Energia	794	4 %
Matkustaminen	15162	80 %
Jäte	28	0 %
Hankinnat	2427	13 %
Palvelut ja tapahtumat	536	3 %
Yhteensä	18946	100 %

Infograffit 1. ja 2.

Hiilijalanjälki (kg CO₂ekv. vuodessa)

Kokonaispäästöt prosentiosuuksina

Ensimmäisenä tavoitteena hiilineutraaliussuunnitelmassa on puolittaa päästöt vuoteen 2030 mennessä vuoden 2022-2023 päästöistä. Koska hankkeiden lukumäärä kasvaa vuonna 2023 on oletettavaa, että hiilijalanjälki myös kasvaa. Hiilineutraaliuseriaatteet ovat kuitenkin voimassa heti hankkeiden alusta, joten tavoitteena on pitää uusissa hankkeissa päästöt matalina.

Toimenpiteet päästöjen puolittamiseen vuoteen 2030 mennessä:

VÄLTÄMINEN & VÄHENTÄMINEN

- Vältetään lentomat kustamista maiden sisällä. Suomessa erityisesti työmatkat suoritetaan julkista liikennettä käyttämällä, kun siihen on mahdollisuus. Tansaniassa ja Zimbabwessa liikkuminen maiden sisällä toteutetaan aina kun mahdollista bussi- tai junaliikennettä käyttämällä.
- Vältetään matkustamista kohdemiin monta kertaa vuodessa ja sen sijaan pyritään tekemään pidempiä kenttämatoja.
- Vältetään hankkeissa yksityisautoilun määrää niihin kenttäkohteisiin, jotka sijaitsevat 8 km etäisyydellä. Kuljetaan lähikohteisiin pyörillä & kävellen tai julkisilla.
- Vältetään tuottamasta jätettä ja erityisesti muovirooskaa. Kohdemaissa investoidaan veden puhdistimeen, jotta pulloitetun veden määrän kulutusta saadaan vähennettyä.
- Tapahtumissa tarjoillaan kasvisruokaa.

KIERTOTALOUDEN PERIAATTEIDEN MUKAISESTI TOIMIMINEN

- Hyödynnetään mahdollisimman paljon digitaalisia alustoja hankkeiden materiaalihankinnoissa.
- Pidetään olemassa oleva materiaali kierrossa. Mietitään aina materiaalien elinkaari ja vanha pyritään korjaamaan tai kierrättämään asianmukaisesti.
- Mietitään kriittisesti tarve omistukselle hankinnoissa. Sen sijaan suositaan yhteisomistusta, lainaamista ja palveluiden hyödyntämistä.
- Ollaan kriittisiä siinä mitä ja minkälaista käytettyä tavaraa ja välineitä viedään kohdemiin. Pidetään huoli, että materiaalilla on pitkä elinikä vielä kohdemaissa eikä päädy jätteeksi.
- Kohdemaissa energiantuotto tuotetaan aurinkopaneelin toimitiloissa.

KOMPENSOIMINEN

- Kompensoimme ilmastovaikutuksia, joita emme voi kokonaan välttää. Nämä ovat LiiKen toiminnassa lähtökohtaisesti lentomat kustaminen kohdemiin ja yksityisautoilu kenttämatoilla.
- Jokaisen kenttämatojen yhteydessä kohdemiin investoidaan 200 puuntaimeneen, jotka istutetaan osana LiiKen projekteja Tansaniassa ja Zimbabwessa.
- Jos puuntaimien istuttaminen osoittautuu tehottomaksi, kompensoidaan lennot Compensate-säätiön kautta.

RAPORTOINTI

- Viestimme aktiivisesti ulospäin toiminnastamme todenmukaisesti ja läpinäkyvästi. Hiilijalanjälki lasketaan joka vuosi marras- joulukuussa ja verrataan edellisvuoden tuloksiin. Tämän yhteydessä tarkastellaan ovatko päästövähennystoimet olleet riittäviä vai tuleeko toimenpiteitä kiristää. Hiilineutraaliuseraportti tulee olla saatavilla LiiKen nettisivuilla.
- LiiKen hiilineutraaliussuunnitelmaan tulee kaikkien LiiKen ja sen kumppanijärjestöjen sitoutua, jotta tavoitteissa onnistutaan. Henkilökuntaa ja sidosryhmiä sitoutetaan koulutuksilla ja raportoinnilla.
- LiiKe kouluttaa osana globaalikasvatus- ja viestintätoimintaansa kohderyhmäänsä ilmastokestävyydestä ja ilmastotoimista. Koulutus tapahtuu verkkokurssin, lähiopetuksen ja sosiaalisen median viestinnän kautta. Myös kohdemaiden toimintaan kuuluu ympäristökasvatus.
- LiiKe toimittaa englanninkielisen hiilineutraaliussuunnitelman YK:n Sports for Climate Action verkostolle 12 kk sisään liittymisestä. Tavoitteiden edistymisestä toimitetaan raportoinnit vuosittain.
- Sport for Climate Action jäsenyydestä viestitään ulospäin ja kannustetaan myös muita urheilu- ja liikuntajärjestöjä liittymään.

Tavoitteiden toteutumisesta vastaa yhteisvastuullisesti kaikki LiiKen työntekijät ja kumppanijärjestöt. Päävastuu hiilineutraaleiden toimenpiteiden käyttöönotosta, tavoitteiden saavuttamisesta ja vuosittaisista raportoinneista ja hiilijalanjäljen laskemisesta on LiiKen toiminnanjohtajalla ja kohdemaiden toimistojen johtajilla. Toimintasuunnitelma päästöjen ajamiseksi nollaan vuonna 2040 tehdään vuonna 2030.

THE GLOBAL GOALS